

Naučni institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu (FINS) je jedan od lidera naučnoistraživačkog razvoja i inovacija u oblasti hrane i hrane za životinje u regionu. Naslednik Jugoslovenskog instituta za prehrambene tehnologije, osnovanog 1963., FINS je menjao nazine, ali se znanje permanentno nasleđivalo i nadograđivalo.

FINS je institucija koja se bavi primenjenim istraživanjima sa ciljem ostvarivanja što bližeg kontakta sa privredom, i u smislu nuđenja svojih usluga, zajedničke saradnje sa trećim licima, te naučne saradnje putem naučnih projekata i ostvarivanja praktičnih rešenja za privredu. Usluge Instituta se ostvaruju na različitim nivoima: od laboratorijskih usluga u okviru akreditovane FINSLAB laboratorije, diseminacije znanja iz oblasti prehrambenih tehnologija, do projektovanja i konstaltinga. Akreditovana FINSLAB laboratorija raspolaže sa preko 200 akreditovanih metoda u kojoj se godišnje vrši preko 10.000 analiza i tumačenja rezultata u skladu sa zakonskom regulativom i proizvođačkim specifikacijama.

FINS pruža pomoć pri izradi deklaracija i proizvođačkim specifikacijama proizvoda, razvoju nove analitičke metode u skladu sa zahtevima korisnika. Bavi se organizacijom kongresa, seminara i radionica, obuka kadrova u skladu sa potrebama kompanije, kao i izdavanjem časopisa, knjiga i monografija. FINS je nezvanično najproduktivnija institucija Univerziteta u Novom Sadu, sa 1.6 publikovana rada u časopisima sa tzv. SCI liste po jednom istraživaču. FINS nudi i usluge konstaltinga kroz evidenciju postojećeg stanja i preporuka za unapređenje procesa, izradu receptura i formulacija novih proizvoda, testove i analize potrebne za plasiranje proizvoda na tržište, proizvodnju u pilot postrojenjima u cilju dobijanja prototipa proizvoda, kao i demonstracije procesa. - S obzirom na vrlo dobro opremljena pilot postrojenja za različitu proizvodnju imamo mogućnost da naše kapacitete „iznajmimo“ različitim kompanijama, koje uzimaju u zakup ove „male fabrike“, ali ne i opremu, koja im omogućava da sprovedu neku svoju ideju za razvoj, dok znanje o samim procesima ostaju kod nas. Mi nudimo naše osoblje i opremu, ali ne preuzimamo odgovornost za rezultate koje se tim procesima dobijaju. FINS omogućava i uslugu optimizacije procesa u kompanijama kao i uslugu razvoja novih proizvoda, i to je oblik ponude koji želimo što više da razvijemo, jer nam daje veće mogućnosti i prihvatljivije je za mala i srednja preduzeća - objašnjava dr Radmilo Čolović, pomoćnik direktora za transfer tehnologija Naučnog instituta za prehrambene tehnologije u Novom Sadu. Pored usluga razvoja FINS pruža usluge projektovanja, odnosno izrade studija, idejnih rešenja, kao i tehnoloških projekata. FINS je institucija koja je projektovala najveći broj fabrika za prehrambenu industriju na ovom području, i posle perioda stagnacije, započela eru novih mogućnosti pružanja ovog tipa usluga, za kojima ima sve više zahteva. Dr Čolović ističe buđenje svesti, posebno kod mladih poljoprivrednih proizvođača, o novim mogućnostima iskorišćenosti kapaciteta za

proizvodnju prehrambenih proizvoda. Najniži nivo ponude primarne poljoprivrede, odnosno proizvodnja sirovina koje se izvoze i uvoz gotovih proizvoda, donedavno najzastupljeniji vid proizvodnje, polako se prevazilazi. U želji da se vrednost proizvoda podigne, radi se na podizanju nutritivnog, fizičkog, senzornog kvaliteta proizvoda, a FINS je institucija koja može da obezbedi taj vid usluge. I naša država je prepoznala ograničenost resursa za razvoj malih i srednjih preduzeća. Kako bi se to premostilo, ponuđeno je nekoliko modela finansiranja podrške za mala i srednja preduzeća sa ciljem unapređenja poslovnog ambijenta za efikasniju i čvršću saradnju nauke i privrede, kao osnovni preduslov za implementaciju inovativnih ideja u praksi. Fond za inovacionu delatnost kroz program inovacionih vaučera, funkcioniše tako što jedna kompanija koja želi da razvija neki proizvod koristi uslugu naučnog instituta, čije troškove i do 80% „pokriva“ vaučerima; Evropska banka za obnovu i razvoj i program zelenih inovacionih vaučera, promoviše sličan tip usluge, s tom razlikom što mora biti vezana za zelene tehnologije i iskorišćenje resursa. Veći deo ovih troškova snosi Evropska banka fondova za obnovu i razvoj; Pokrajinski sekretarijat za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost takođe nudi program finansijske podrške saradnji nauke i privrede. Korisnici usluga u okviru Univerziteta dobijaju iznos od 50% ukupnih sredstava, bez obzira da li se radi o malim, srednjim preduzećima ili velikim kompanijama. - Finansijska podrška saradnji nauke i privrede doprinosi sve većem broju kompanija zainteresovanih za saradnju sa naučnim institucijama UNS-a. Veliki broj kompanija se interesuje za ove usluge, i od 28 ugovora, u toku prošle godine, čak 19 su ugovori sa FINS-om, što pokazuje da upravo ova ustanova pokriva najveći deo te saradnje. To je koncept koji razvijene zemlje koriste u cilju prenošenja što više znanja na mala i srednja preduzeća što im omogućava veći profit, a dugoročno otvara nova radna mesta, sigurnije građane i zadovoljnije ljude - zaključuje dr Radmilo Čolović.